

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo, PL 33, 00023, Valtioneuvosto
kirjaamo@stm.fi

Viite: STM100:00/2016, STM/2830/2017

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI IONISOIVASTA SÄTEILYSTÄ

Esityksen lähtökohdat

Sosiaali- ja terveysministeriö on laatinut esityksen uudeksi säteilylaiksi.

Lailla pantaisiin täytäntöön osaltaan Euroopan unionin uusi säteilyturvallisuusdirektiivi, jossa säädetään ionisoivaa säteilyä käyttävän toiminnanharjoittajan velvollisuuksista ja säteilyn turvallisesta käytöstä sekä säteilysuojelusta säteilyvaaratilanteissa ja vallitsevissa altistustilanteissa. Eräitä asetustasoisia säännöksiä ja Säteilyturvakeskuksen ohjeita siirrettäisiin lain tasolle uuden perustuslain edellyttämällä tavalla. Lailla täsmennettäisiin nykyisiä asetuksen antovaltuuksia ja annettaisiin Säteilyturvakeskukselle valtuus antaa määräyksiä eräistä yksityiskohtaisista ja teknisluonteisista asioista. Esityksellä muutettaisiin lisäksi terveydensuojelulakia, rikoslakia, ydinenergialakia, terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annettua lakia sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia.

Lailla kumottaisiin nykyinen säteilylaki ja sen on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ionisoivasta säteilystä.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin lausunto:

- Asetuksessa/ laissa tulisi selkeästi todeta että sairaalafyysikon ammattinimike antaa ilman erillistä lisäkoulutusta/todistusta pätevyyden toimia säteilyturvallisuusasiantuntijana ja –vastaavana terveydenhuollon säteilytoiminnassa.
- Laissa/asetuksessa tulisi hyvin selkeästi tuoda esille säteilyturvallisuusasiantuntijan ja -vastaavan keskinäinen työnjako sekä vastuut ja valtuudet. Laissa/asetuksessa tulisi selkeästi määritellä myös näiden nimikkeiden keskinäinen johtosuhde.

31.8.2017

JULKINEN

- Säteilyturvallisuusasiantuntijan ja -vastaavan mahdollinen lisäkoulutuksen sisältö tulisi asetuksessa selkeästi tuoda esille (vastaavasti kuin liitteessä 6).
- Asetuksessa tulisi selkeästi tuoda esille mitkä ammattiryhmät voivat tehdä mineraalitiheysmittauksia DXA- laitteistolla. Mittauksia tulisi voida tehdä myös esimerkiksi bioanalytytikot ja sairaanhoitajat jotka ovat saaneet ko. menetelmään ja säteilyturvalliseen työskentelyyn työpaikkakoulutuksen. Työpaikkakoulutuksen riittävyden tulisi arvioida ja hyväksyä säteilyturvallisuudesta vastaava henkilö.
- Lain pykälän 113§ mukaan ”toiminnanharjoittaja tai lääketieteellisestä altistuksesta vastaava lääkäri voi valtuuttaa asianmukaisen lisäkoulutuksen saaneen isotooppikuvantamiseen perehtyneen muun terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamaan isotooppilääketieteen yhdistelmälaitteella tehtävän ennalta määritellyn vakio-ohjelman mukaisen natiivitietokonetomografiatutkimuksen, jos tutkimus on kiinteä osa isotooppikuvantamista.” Vastaavan lääkärin sijasta valtuutuksen pitäisi voida tehdä ainoastaan säteilyturvallisuudesta vastaava henkilö joka voi todeta laitteiston käyttöön ja säteilyturvallisuuteen liittyvän lisäkoulutuksen riittäväksi.
- Asetus 22§, kohta 8: vastaavasti kuin sairaanhoitajille, myös bioanalytytikolta tulisi vaatia isotooppilääketieteen kuvantamisen koulutus (ei sisälly bioanalytytikon peruskoulutukseen).
- Laissa / Asetuksessa tulisi vielä selkeämmin tuoda esille vastuu lääketieteellisestä altistuksesta rajatusta röntgentutkimukseen lähettämistapauksissa.
- Asetus 22§, 1 momentti, 3 kohta: Sairaalaafysikon tulisi olla tavoitettavissa/käytettävissä myös vakiintuneita isotooppihoitoja annettaessa säteilyturvallisuuden varmistamiseksi.

Kuopiossa 31.8.2017

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin puolesta

Hanna Mussalo

Kuvantamiskeskuksen johtaja, Kuopion yliopistollinen sairaala